

Проект
Автор:
депутат Білоцерківської
міської ради VIII скликання
Петрик Ю. Ф.

РІШЕННЯ

Про затвердження Програми «Шкільне подвір'я»

Розглянувши подання депутата міської ради VIII скликання Петрика Ю.Ф. від «___» _____ 2023 року № ____, відповідно до пункту 22 частини 1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», частини 1 статті 20 Бюджетного кодексу України, частини 2 статті 66 Закону України «Про освіту», з метою покращення технічного стану благоустрою територій закладів освіти комунальної власності Білоцерківської міської територіальної громади, міська рада вирішила:

1. Затвердити Програму «Шкільне подвір'я», що додається.
2. Фінансування заходів Програми «Шкільне подвір'я» здійснювати за рахунок коштів бюджету Білоцерківської міської територіальної громади в межах бюджетних призначень, затверджених рішенням міської ради на відповідний бюджетний рік.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Білоцерківської міської ради з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства, освіти, соціального захисту, науки, спорту, культури, мови, молоді, прав національних меншин, міжнародного співробітництва, інформаційної політики.

Міський голова

Геннадій ДИКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Білоцерківської міської ради
« _____ » _____ року
№ _____

ПРОГРАМА
«Шкільне подвір'я»

Біла Церква
2023

ЗМІСТ:

I. Паспорт Програми «Шкільне подвір'я»	3
II. Проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма	5
III. Перелік проєктів, завдань і заходів Програми	7

Список абревіатур, що використовуються в тексті Програми:

- БЦМТГ – Білоцерківська міська територіальна громада;
БМР – Білоцерківська міська рада;
МОН – Міністерство освіти і науки України;
УОН/УОН БМР – Управління освіти і науки Білоцерківської міської ради;
УКБ БМР – Управління капітального будівництва Білоцерківської міської ради;
УФ БМР – Управління фінансів Білоцерківської міської ради;
ДЖКГ – Департамент житлово-комунального господарства Білоцерківської міської ради;
ЗО – заклади освіти;
ІРЦ – інклюзивно-ресурсний центр;
ЗДО – заклад дошкільної освіти;
ДЮСШ – дитячо-юнацька спортивна школа;
ЗЗСО – заклад загальної середньої освіти;
ЗПО – заклад позашкільної освіти.

I. Паспорт Програми «Шкільне подвір'я»

Назва	Програма «Шкільне подвір'я»
Тип програми	Програма розвитку
Підстава для розробки Програми	Створення безпечного й відкритого освітнього середовища в закладах освіти комунальної власності БЦМТГ
Нормативно-правова база Програми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України. 2. Бюджетний кодекс України. 3. Закони України: <ul style="list-style-type: none"> - «Про місцеве самоврядування в Україні»; - «Про забезпечення функціонування української мови як державної»; - «Про освіту»; - «Про дошкільну освіту»; - «Про повну загальну середню освіту»; - «Про позашкільну освіту»; - «Про охорону дитинства»; - «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання»; - «Про публічні закупівлі». 4. Укази Президента України: <ul style="list-style-type: none"> - від 13 грудня 2016 року № 553/2016 «Про заходи, спрямовані на забезпечення додержання прав осіб з інвалідністю»; - від 25 травня 2020 року № 195/2020 «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі» та інші. 5. Постанови Кабінету Міністрів України. 6. Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 року № 366-р. 7. Концепція безпеки закладів освіти, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2023 року № 301-р. 8. Накази Міністерства освіти і науки України. 9. Рішення Білоцерківської міської ради, Виконавчого комітету Білоцерківської міської ради, розпорядження міського голови.
Розробники Програми	Управління освіти і науки Білоцерківської міської ради
Керівник авторського колективу	Петрик Ю. Ф. – начальник Управління освіти і науки Білоцерківської міської ради
Учасники Програми	Білоцерківська міська рада, Виконавчий комітет Білоцерківської міської ради, Управління освіти і науки Білоцерківської міської ради, заклади й установи системи освіти комунальної власності БЦМТГ.
Виконавці Програми	Управління освіти і науки Білоцерківської міської ради, Управління капітального будівництва Білоцерківської міської ради, Управління містобудування та архітектури Білоцерківської міської ради, Департамент житлово-комунального господарства Білоцерківської міської ради, заклади й установи системи освіти комунальної власності БЦМТГ.
Мета програми	Комплексний, послідовний і виважений підхід до покращення

	<p>благоустрою закладів та установ системи освіти Білоцерківської міської територіальної громади, який забезпечить виконання вимог Закону України «Про освіту» щодо покращення території закладів освіти шляхом проведення комплексу робіт з облаштування (відновлення) асфальтного покриття або укладення бруківки, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення, облаштування зон відпочинку (лавок, скульптур, клумб, спортивних тренажерів, ігрового обладнання тощо), здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращення її естетичного вигляду.</p>
Завдання Програми:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ створення оптимальних умов для модернізації й розвитку благоустрою закладів та установ освітньої системи БЦМТГ; ▪ організація інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти для дітей з особливими освітніми потребами; ▪ створення безпечного освітнього середовища на території закладів освіти; ▪ створення сприятливих умов для пошуку, підтримки та розвитку дітей та учнівської молоді; ▪ формування в дітей та учнівської молоді навичок здорового способу життя, екологічного виховання, розвиток дитячого і юнацького спорту і туризму; ▪ оновлення матеріально-технічної бази і стану прилеглої території будівель закладів й освітніх установ відповідно до правил безпеки, запитів громади і потреб модернізації галузі.
Термін реалізації Програми	2024-2029 роки
Ресурсне забезпечення Програми	Розробка та реалізація механізмів залучення додаткових фінансових і матеріальних ресурсів (цільових соціальних проєктів, інвестицій, піклувальних внесків, грантів тощо); підвищення ефективності використання бюджетних і позабюджетних коштів.
Джерела фінансування	Бюджет Білоцерківської міської територіальної громади, державний бюджет (субвенції), інші джерела, не заборонені чинним законодавством України.
Очікувані результати Програми	Модернізація благоустрою територій закладів та установ системи освіти Білоцерківської міської територіальної громади, організація безпечних умов для розвитку дітей та учнівської молоді Білоцерківської міської територіальної громади в навчальний і позанавчальний час відповідно до вимог чинного законодавства України й запитів громадян.
Контроль, корекція та оцінювання програми	Системний моніторинг реалізації Програми та її фінансування.

II. Проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма «Шкільне подвір'я»

Державна політика у сфері освіти і науки відіграє вирішальну роль у забезпеченні розвитку людського капіталу та сталого зростання й конкурентної економіки, а отже, суспільного та індивідуального добробуту, майбутнього процвітання та якості життя.

Суспільство очікує від закладу освіти не лише статусу освітнього ресурсу, а й простору розвитку та співпраці як усередині, так і з зовнішнім світом. Середовище закладу освіти – це місце, де зустрічаються і взаємодіють не лише діти й педагоги, а й батьки, мешканці району, гості, тут відбуваються не лише заняття, уроки, цікаві зустрічі, розваги, свята та концерти, але й лекції, семінари, тренінги тощо, діють відкриті лабораторії та майстерні в різних галузях науки, мистецтва й технологій.

За сучасних швидкозмінних умов освітнє середовище закладу освіти не існує ізольовано від зовнішніх і внутрішніх впливів, котрі можуть спричиняти як позитивний результат, так і нести деструктивні загрози, небезпеки й ризики. Для протидії таким чинникам необхідно, щоб освітнє середовище закладу освіти було захищеним, безпечним.

Відповідно до Концепції безпеки закладів освіти, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.04.2023 року № 301-р, реалізація програми «Шкільне подвір'я» в закладах освіти дозволить педагогічним колективам забезпечити таке: наявність безпечних умов навчання та праці, комфортну міжособистісну взаємодію, сприяти емоційному благополуччю учнів/вихованців, педагогів і батьків, відсутність будь-яких проявів насильства та наявність достатніх ресурсів для їх запобігання дотримання прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника освітнього процесу.

Рівність доступу є найважливішою умовою для розвитку інтегрованого суспільства. Концепція створення безперешкодного середовища в закладах освіти: будівель, навколишнього середовища, продукції, систем комунікації та електронного обладнання - має особливо важливе значення для полегшення життя і сприяє незалежності всіх без винятків груп населення, забезпечення рівних можливостей кожній людині реалізовувати свої права, отримувати послуги на рівні з іншими шляхом інтегрування фізичної, інформаційної, цифрової, соціальної, громадянської, економічної, і, насамперед – освітньої безбар'єрності. Саме тому серед комплексу проблем, які вирішує Управління освіти і науки Білоцерківської міської ради, однією з найбільш пріоритетних є проблема вільного доступу осіб з інвалідністю до закладів освіти громади.

Станом на листопад 2023 року пандусами із 79 закладів освіти комунальної власності громади забезпечено 67 закладів, але більшість цих пандусів не відповідають необхідним критеріям. Таких закладів – 54 об'єкти. Існує потреба в будівництві пандусів у 12 закладах освіти та будівництві нового чи реконструкції наявного пандуса у 54 закладах освіти.

Іншими проблемами дотримання критеріїв безбар'єрності об'єктів фізичного оточення й послуг для осіб з інвалідністю є такі: непристосованість туалетів, відсутність на шляхах руху засобів орієнтування та інформування, відсутність тактильної плитки, доступу до укриття, недоступність користуватися особам з інвалідністю шляхами евакуації тощо. Ці питання характерні для всіх закладів освіти громади.

Заклад освіти починається із подвір'я, це – «візитна картка» закладу, тому воно повинне бути осередком культури, а його зовнішній вигляд має бути естетичним та практичним водночас. На жаль, рівень озеленення територій біля закладів освіти громади є недостатнім і не відповідає естетичним вимогам сьогодення.

Пріоритетність екологічної освіти сьогодні визнана всією світовою спільнотою. Отже, благоустрою територій, котрі прилягають до закладів освіти, має бути приділено більше уваги: у закладах освіти громади все повинно бути проінтегровано прагненням до прекрасного, а учням і вихованцям необхідно навчитися відчувати, розуміти, цінувати і творити красу. Ось чому благоустрій території біля закладів освіти має не тільки естетичне, а й освітнє значення.

Окрім того, реалізація заходів програми спрямована на викання ще таких завдань:

- створити на території закладів освіти особливий природний мікроклімат, котрий дозволить відпочивати від міського галасу, відчувати єднання із природою, а також на практиці вивчати взаємозв'язок сучасного суспільства із природою;

- формувати у здобувачів освіти та мешканців громади загальну екологічну культуру, екологічні компетентності тощо;

- залучати здобувачів освіти до активного громадського життя й розвивати навички самоврядування, відповідальності, ініціативності;

- забезпечити важливу архітектурно-художню, захисну та навчально-виховну складові благоустрою території сучасного закладу освіти.

Підставами для розробки Програми є необхідність продовження програмно-цільового забезпечення подальшого розвитку системи освіти територіальної громади з урахуванням досягнутого в результаті виконання попередніх програм, а також актуальних сьогоденних стратегічних завдань освітньої сфери в соціально-економічному розвитку Білоцерківської міської територіальної громади, та задоволенні освітніх запитів населення. Програма має відкритий характер і може доповнюватися (змінюватися) в установленому чинним законодавством порядку в разі, коли в період її виконання відбуватимуться суттєві зміни в законодавстві України про освіту, державній освітній політиці, у реальній соціально-економічній ситуації Білоцерківської міської територіальної громади, що вимагатимуть відповідного реагування.

Важливим кроком є створення безпечного освітнього простору та зон відпочинку/дозвілля в закладах установах. Щороку з бюджету розвитку БЦМТГ виділяються значні суми для капітальних ремонтів, а саме: реконструкцію дахів, заміну вікон і дверей, встановлення систем протипожежного захисту, капітальні ремонти систем опалення, приміщень закладів освіти тощо, однак важливим є питання благоустрою територій закладів та установ системи освіти Білоцерківської міської територіальної громади, як-от:

- проведення комплексу робіт з улаштування (відновлення) асфальтного покриття або укладення бруківки на території закладів освіти;
- озеленення території закладів освіти;
- забезпечення зовнішнього освітлення на території закладів освіти;
- облаштування зон відпочинку (лавок, скульптур, клумб, спортивних тренажерів, ігрового обладнання, альтанок у закладах дошкільної освіти тощо);
- встановлення інтерактивних парканів навколо закладу, на яких учні/вихованці могли б у вільному режимі реалізувати свій творчий потенціал, а саме: розмальовувати, створювати аплікації, навчальні стенди тощо;
- обладнання конструкцій (пандусів) для забезпечення необхідних умов для вільного доступу осіб з інвалідністю до закладів освіти комунальної власності БЦМТГ;
- здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращення її естетичного вигляду території закладів освіти комунальної власності БЦМТГ.

**III. Перелік завдань і заходів Програми «Шкільне подвір'я»
на 2024-2025 роки**

№ з/п	Перелік заходів Програми	Обсяг фінансування	Виконавець
1.1.	Виготовлення проектно-кошторисної документації на здійснення капітальних ремонтів, реконструкцій, облаштування благоустрою територій закладів й установ освіти комунальної власності БЦМТГ.	У межах бюджетного фінансування	Управління капітального будівництва БМР, Управління освіти і науки БМР, заклади освіти
1.2.	Здійснення поточних ремонтів з улаштування (відновлення) асфальтного покриття або укладення бруківки на території закладів освіти територій закладів й установ освіти комунальної власності БЦМТГ, а також проведення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращення її естетичного вигляду території закладів освіти комунальної власності БЦМТГ.	У межах бюджетного фінансування	Управління освіти і науки БМР, заклади освіти
1.3.	Будівництво, реконструкція та здійснення капітальних ремонтів благоустрою територій закладів й установ освіти комунальної власності БЦМТГ, а саме: <ul style="list-style-type: none"> - проведення комплексу робіт з улаштування (відновлення) асфальтного покриття або укладення бруківки на території закладів освіти; - озеленення всієї території закладів освіти; - забезпечення зовнішнього освітлення на території закладів освіти; - встановлення парканів/огорож навколо закладу; - комплексне облаштування зон відпочинку (лавок, скульптур, клумб, спортивних тренажерів, ігрового обладнання, альтанок у закладах дошкільної освіти тощо); - здійснення інших комплексних заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращення її естетичного вигляду території закладів освіти комунальної власності БЦМТГ. 	У межах бюджетного фінансування	Управління капітального будівництва, Департамент житлово-комунального господарства
1.4.	Озеленення частини території закладів освіти.	У межах бюджетного фінансування	Управління освіти і науки БМР, заклади освіти
1.5.	Забезпечення вимог доступності до закладів	У межах	Управління

	освіти дітей з особливим освітніми потребами та осіб з інвалідністю.	бюджетного фінансування	капітального будівництва БМР, Управління освіти і науки БМР, заклади освіти
1.6.	Часткове забезпечення зовнішнього освітлення на території закладів освіти.	У межах бюджетного фінансування	Управління освіти і науки БМР, заклади освіти.
1.7.	Облаштування зон відпочинку (лавок, скульптур, клумб, спортивних тренажерів, ігрового обладнання, альтанок у закладах дошкільної освіти тощо).	У межах бюджетного фінансування	Управління освіти і науки БМР, заклади освіти

Міський голова

Геннадій ДИКИЙ